

λκνος βασιλέως Κομνηνοῦ, μέχρι τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐν τῇ ἀγίᾳ Σοφίᾳ ὑπάρξασα. Ἡ ἄλλη εἶναι ἡ *Παναγία* τοῦ *Βλαδимиру*, θεωρουμένη ἔργον τοῦ ἁγίου Λουκά· ἐχομίσθη δὲ ὡς παλλάδιον, ἀπὸ Βλαδимиру εἰς Μόσχαν, καθ' ἣν ἐποχὴν ὁ Ταμερλάνος ὥρμησε κατὰ τῆς τότε νεωστὶ εἰς καθέδραν τοῦ Ῥωσικοῦ κράτους ἰδρυθείσης ταύτης πόλεως· καὶ πάλιν τῷ 1812, περιήχθη εἰς τὸν Ῥωσικὸν στρατὸν τὴν παραμονὴν τῆς φοβερᾶς ἐν Βοροδινῷ μάχης.

Τὸ Κρεμλίον δὲν εἶναι μόνον ἡ θρησκευτικὴ, ἀλλὰ καὶ ἡ πολιτικὴ, οὕτως εἰπεῖν, ἀκρόπολις τῆς Ῥωσίας καὶ περιλαμβάνει ὅλας τὰς ἀρχαίας τῆς Ῥωσίας ἀναμνήσεις μέχρι τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ἡ μεγαλοφυΐα τοῦ Πέτρου τοῦ μεγάλου ἐξεδίασε τὴν εἰσοδὸν τῆς χώρας ταύτης εἰς τὴν Εὐρώπην. Οὐδὲν βέβαιον ὑπάρχει περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Κρεμλίνου, καὶ οὐδὲν περὶ τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ὀνόματός του (κρέμλι, τὸ ὅποιον τινὲς τῶν ἐτυμολόγων παράγουσιν ἀπὸ τοῦ κρέμ, ὃ ἐστὶ λίθος. Τὸ ὄνομα τοῦτο ἀπαντᾷται καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Ῥωσίας. Ἡ Καζανία ἔχει τὸ κρέμλι τῆς, ἐπίσης καὶ ἡ Τοῦλα καὶ ἄλλαι πόλεις. Εἶναι δὲ τὸ Κρεμλίον οὐδὲν ἄλλο ἢ φρούριον περιλαμβανόν καὶ σῶζον τὸν τε ἡγεμόνα καὶ ὃ, τι τιμιώτερον καὶ ἱερώτερον ἔχει τὸ ἔθνος. Πλησίον τῶν ναῶν καὶ τῶν εἰκόνων, ὅσων ἐμνημονεύσαμεν, ὑπάρχουσιν αὐτόθι καὶ ἕτερα κειμήλια ἱερὰ. Ἰδοὺ τὰ ἀρχαῖα καὶ ἰδιόρρυθμα τῶν Τσάρων βασιλεία· ἰδοὺ τὰ πατριαρχεῖα, ὅπου μέχρι τοῦδε φυλάττονται πᾶσαι αἱ πράξεις καὶ πάντα τὰ βιβλία τῆς ἱερᾶς Συνόδου· ἰδοὺ ἡ Γερουσία καὶ τὸ ὀπλοστάσιον ἰδοὺ τελευταῖον ὁ θησαυρός. Εἰς τὰς εἰκοσιν αὐτοῦ αἰθούσας ὑπάρχουσι σεσωρευμένα ἀντικείμενα πολιτιμότητα διὰ τὴν ὕλην, τὴν ἐργασίαν αὐτῶν, ἢ διὰ τὰς ἀναμνήσεις τὰς ὁποίας ἀναπολοῦσι· θρόνοι, σκυπτρα, στέμματα, λιθοκόλλητα κοσμήματα, ὅπλα, πανοπλῖαι, σημαῖαι, σταυροί, ποιμαντικά καὶ στρατηγικά ῥάβδοι. Ἐκεῖ εὐρίσκει, μεταξὺ ἄλλων πολλῶν ἀξιοσημειώτων καὶ μνημίων, τὸ σκυπτρον καὶ τὴν σφαῖραν, ἀπερ' ἐπαμφεν, ὡς λέγουσιν, ὁ Ἀλέξιος Κομνηνός εἰς ἓνα τῶν πρώτων μεγάλων δουκῶν, Βλαδίμιρον τὸν Μονομάχον· τὸν θρόνον τοῦ Ἰωάννου Γ', καὶ τὸν τοῦ Βορίς Γοδουνῶφ, τὸν θρόνον τῶν δύο υἱῶν τοῦ Ἀλεξίου, Ἰωάννου καὶ Πέτρου, τὰ στέμματα τῶν εἰς τὴν Ῥωσίαν προσαρτηθέντων βασιλείων τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Εὐρώπης, τὰ ἐνδύματα τὰ ὅποια ἔφερεν ὁ μέγας Πέτρος εἰς τὴν περὶ Πολταύαν μάχην, τὸ φορεῖον ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀγόμενος ὁ Κάρολος ὁ ΙΒ'. ἐστρατήγησε κατὰ τὴν κρίσιμον ἐκείνην ἡμέραν κλπ. Τὰ δὲ πυροβόλα τὰ ληφθέντα ἀπὸ τῶν Γάλλων κατὰ τὴν μεγάλην αὐτῶν συμφορὰν ἐν ἔτει 1812, κεῖνται ἐμπροσθεν τοῦ ὀπλοστασίου.

(Κατὰ τὸ Γαλλικόν).

Ἡ ΕΝ ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΕΙ ΣΥΝΘΗΚΗ

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.

—ο—

Κατ' αὐτὰς παρήχθη ἀμφισβήτησις τις περὶ τῆς ἀληθοῦς ὡς πρὸς τὰ ἑλληνικὰ πράγματα σχέσεως τῆς ἐν Ἀδριανουπόλει, τῇ 2 (14) Σεπτεμβρίου 1829, συνομολογηθείσης, μεταξὺ Ῥωσίας καὶ Τουρκίας, συνθήκης. Ἐν τῷ ἀρθρῷ 10 τῆς συνθήκης ταύτης ἀναγινώσκουμεν, ὅτι ἡ Ὑψ. Πύλη ἀποδέχεται τὰς πράξεις τοῦ ἐν Λονδίῳ συμβουλίου τῶν τριῶν δυνάμεων. Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὰς μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης πράξεις τῶν τριῶν δυνάμεων, οὐδεὶς ἐτι εἶχε γίνεαι λόγος περὶ τῆς ἐντελούς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλλάδος, δὲν δυνάμεθα ἀναμφισβήτως νὰ εἰπωμεν ὅτι ἡ Ἑλλάς ὀφείλει τὴν ἐντελὴ αὐτῆς ἀνεξαρτησίαν εἰς τὴν ἐν Ἀδριανουπόλει συνθήκην.

Ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου ἐπιτρέπεται ἄρ' γε νὰ ἰσχυρισθῶμεν, ὅτι ἡ συνθήκη αὕτη ὑπῆρξεν ὅλως περιττή, ἄσκοπος καὶ ἀτελεσφόρητος ὡς πρὸς τὴν τύχην τῆς Ἑλλάδος, καὶ ὅτι ἡ Ἑλλάς δὲν ὀφείλει ἕνεκα τῆς συνθήκης ταύτης ἰδιάζουσαν πρὸς τὴν Ῥωσίαν εὐγνωμοσύνην, ἀνάλογον τῆς ἰδιαιτέρας εὐγνωμοσύνης ἣν ὁμολογεῖ πρὸς μὲν τὴν Ἀγγλίαν, ἕνεκα τῆς ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Κοδριγκτώνας διαταχθείσης ἐν Πύλῳ ναυμαχίας, πρὸς δὲ τὴν Γαλλίαν, ἕνεκα τῆς ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον στρατείας τοῦ στρατάρχου Μαΐζωνος. Διὰ νὰ διευκρινηθῇ τὸ ζήτημα τοῦτο, ἀρκεῖ νὰ ἀνακαλέσωμεν εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἀναγνώστου τὴν τότε κατὰστασιν τῶν πραγμάτων.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ Ὀθωμανικὴ κυβέρνησις, καὶ μετὰ τὴν βρεῖαν πληγὴν τὴν κατενεχθεῖσαν εἰς τὴν ναυτικὴν αὐτῆς δύναμιν ἐν Πύλῳ, τῇ 8 (20) Ὀκτωβρίου 1827, ἐπέμενε μὴ ἀποδεχομένη τὴν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος μεσιτείαν τοῦ ἐν Λονδίῳ συμβουλίου καὶ ἐξακολουθοῦσα τὰς ἐχθροπραξίας αὐτῆς. Κατὰ Ὀκτώβριον τοῦ 1828 ἔτους, ὁ Ἰβραὴμ πασᾶς ὑπεχρεώθη ὑπὸ τοῦ Γαλλικοῦ στρατοῦ νὰ ἐκχωρήσῃ τῆς Πελοποννήσου, ἀλλ' εἰς τὴν ἔξω τοῦ ἱσθμοῦ Ἑλλάδα ἐξακολούθησεν ὁ πόλεμος μέχρι τῶν μέσων καὶ ἐπέκεινα τοῦ 1829 ἔτους, ἡ δὲ Ὀθωμανικὴ κυβέρνησις ἀπέκρουεν ἐπιμόνως πᾶσας τὰς ἀπαιτήσεις τῶν δυνάμεων τοῦ νὰ ἔλθῃ εἰς εἰρηνικὰς μετ' αὐτῶν περὶ Ἑλλάδος διαπραγματεύσεις. Αἰφνης τελευταῖον κατὰ μῆνα Αὐγούστου τοῦ 1829, ἡ Ὑψ. Πύλη ἀπεφάνετο κατὰ πρῶτον ὅτι ἀποδέχεται τὴν ἐν Λονδίῳ συνθήκην (Mais enfin la Porte par une note officielle en date du 15 Août déclare pour la première fois qu' elle adhère au traité de Londres. Protocole. Nro 22, 19 Septembre 1829. Papers relative to the Affairs of Greece). Τί ἡνάγκασε τὴν Ὀθωμανικὴν κυβέρνησιν νὰ μεταβάλῃ ἡδὴ διαχωγὴν καὶ νὰ ἀποδεχθῇ ὅ, τι μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης πεισματωδῶς ἀπέρριπτεν; Ἀπὸ τῆς ἐν Πύλῳ ναυμαχίας, ἥτις εἶχε συμβῇ πρὸ δύο περὶπου ἐτῶν, ἡ Ἀγγλία οὐδένα ἕτερον μετεχειρίσθη κατὰ τῆς Τουρκίας καταναγκαστικὸν τρόπον ἀπὸ τῆς ἐν ἔτει 1828 γενομένης Γαλλικῆς ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον

στρατείας, ἥς τὰ σωτήρια ἀποτελέσματα περιορίσθησαν εἰς μόνην τὴν χερσόνησον ταύτην, οὐδ' ἡ Γαλλία ἔκρινεν εὐλογον νὰ πείσῃ ἄλλως πῶς τὴν Ὀθωμανικὴν κυβερνήτην· ἀμφότεραι αἱ δυνάμεις αὗται εἶχον ἀρκεσθῆ ἐν τῷ μεταξὺ εἰς ἀπλὰς ἀπαιτήσεις καὶ ἀπειλάς, αἵτινες ὁμως, καθὰ ἀπέδειξε διατὴς πείρα, δὲν ἴσχυον νὰ μετατρέψωσι τὴν γνώμην τῆς Ὑψ. Πύλης. Ἡ δὲ Ῥωσσία εἶχε κηρύξει ἀπὸ τοῦ 1828 πόλεμον κατὰ τῆς Τουρκίας· καὶ κατὰ μὲν τὸ ἔτος ἐκεῖνο ἡ Τουρκία ἠδυνήθη ὀπωροῦν ν' ἀνθέξῃ. Ἀλλὰ τῷ 1829, ὁ Ῥωσικὸς στρατὸς, ἀγόμενος ὑπὸ τοῦ στρατάρχου Λεβασκίου, ἀφοῦ κατετρόπωσε περὶ Σούμλαν τὸν μέγαν βεζίρην, διέβαινεν ἤδη κατὰ Αὐγούστον τὸν Αἰ. μὲν ἡ Ὑψ. Πύλη τότε, ἥτις ἐπὶ δύο ἔτη εἶχεν ἀδιαφορήσει εἰς τὰς ἀπαιτήσεις καὶ ἀπειλάς τῶν δύο ἄλλων δυνάμεων, λέγει κατὰ πρῶτον εἰς τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀντιπροσώπους αὐτῶν ὅτι δέχεται τὰς περὶ Ἑλλάδος ἀποφάσεις τῆς τριπλῆς συμμάχιας. «Εἶναι δυνατόν νὰ εἰπώμεν, ὅτι ἡ αἰρυνδία αὕτη μεταβολὴ τῆς γνώμης τῆς Ὀθωμανικῆς κυβερνήσεως οὐδεμίαν ἔχει σχέσιν μὲ τὴν περίστασιν τῆς ὑπὸ τῶν Ῥώσων διαβάσεως τοῦ Αἰμου;

Καὶ τοῦτο δὲν ἀρκεῖ. Ἡ Ὑψ. Πύλη, ἀπεφάνητο μὲν κατὰ Αὐγούστον ὅτι ἀποδέχεται τὴν ἐν Λονδίνῳ συνθήκην, ἀλλὰ μετὰ τινῶν τροπολογιῶν ἐπιβλαβῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα· ὅθεν εἰς τὸ ἐν Λονδίνῳ συνέδριον αἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ῥωσίας δὲν ἐθέλωσαν ἀποχωρῶσαν τὴν ἀποδοχὴν ταύτην (Les plénipotentiaires de France et de la Russie ont déclaré qu'à leur avis l'accession était incomplète. Ἴδε τὸ προπαρκατεθὲν πρωτόκολλον ὑπ' ἀριθ. 22, τῆς 19 Σεπτεμ. 1829), ὥστε ἀπεφασισθῇ νὰ εἰδοποιηθῶσι περὶ τούτου αἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβεις. Ἀλλ' οὗτοι, ἐν τῷ μεταξὺ, λαμβάνουσι τῇ 9 Σεπτεμβρίου, νέαν δῆλωσιν τῆς Ὀθωμανικῆς κυβερνήσεως, δι' ἧς αὕτη ἀπεδέχετο ἄνευ ὁρου τὰς ἀποφάσεις τοῦ ἐν Λονδίνῳ συμβουλίου.

«Τί ἠνάγκασε τὴν Ὑψ. Πύλην εἰς τὴν νέαν ταύτην παραχώρησιν; Τὰ Ῥωσικὰ στρατεύματα ὑπερδάντα, ὡς προείρηται, τὸν Αἰμον, κατὰ Αὐγούστον, εἶχον ἐν τῷ μεταξὺ προσλάβει μέχρι τῶν προαστείων τῆς Κωνσταντινουπόλεως· ἡ Τουρκία, θεωροῦσα ὅτι οὐδεμίαν ἄλλην ἔχει σωτηρίας ἐλπίδα, εἶχεν ἤδη πέμψει εἰς Ἀδριανούπολιν πληρεξουσίου καὶ ἐπεχειρήσει εἰρηνικὰς πρὸς τοὺς πληρεξουσίου τῆς Ῥωσίας διαπραγματεύσεις· οἱ πληρεξούσιοι τῆς Ῥωσίας ἀπήλθον πρὸς τοὺς ἄλλους νὰ υποβληθῇ ἡ Τουρκία ἀπροφασίστως εἰς τὴν μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς Ἑλλάδος διαίτησιν τοῦ ἐν Λονδίνῳ συμβουλίου· ἡ δὲ Τουρκία, ἐν τῇ ἀμηχανίᾳ αὐτῆς, ἠναγκάσθη φυσικῶς τῷ λόγῳ νὰ ὑπακούῃ, σπεύσασα νὰ δηλώσῃ τοῦτο καὶ εἰς τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβεις τῶν δύο ἄλλων δυνάμεων. Καὶ ἐπειδὴ τὸ πρὸς τούτους ἐγγράφον δὲν ἔμελλε νὰ περιέχῃ εἰμὴ αὐτὴν καὶ μόνην τὴν εἰδοποιήσιν, συνετάχθη καὶ ἐπεδόθη ἀπὸ τῆς 9 Σεπτεμβρίου, ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐν Ἀδριανουπόλει συνθήκη ἐμέλλε νὰ περιλάβῃ πολλῶν ἄλλων δυσκολωτάτων πραγμάτων τὴν ῥύθμισιν, δὲν ἀπηρτίσθη καὶ δὲν

ὑπεγράφη εἰμὴ μετὰ πάντε ἡμέρας, τῇ 14 Σεπτεμβρίου. Ἀλλ' ὅστις, στηριζόμενος εἰς τὴν τοιαύτην προτεραιότητα τῆς πρὸς τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβεις τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γαλλίας δηλώσεως, ἰσχυρίζεται, ὅτι ἡ παραχώρησις τῆς Ὑψ. Πύλης ὀφείλεται εἰς τοὺς πρέσβεις τούτους, καὶ ὅχι εἰς τὰ Ῥωσικὰ ὅπλα, περιπίπτει εἰς συλλογισμὸν μὴ σπουδαῖον, διότι εἶναι τὸ αὐτὸ ὡς ἂν ἔλεγεν, ὅτι ὁ στέφανος κατορθωμάτων τινος ἀνέκει εἰς ἐκείνον ὅστις πρῶτος ἔλαβε τὴν περὶ τούτου εἰδήσιν, καὶ ὅχι εἰς ἐκείνον ὅστις διὰ τῶν ἀγώνων αὐτοῦ ἐπέτυχεν τὸ κατόρθωμα.

Ἡ ἀλήθεια λοιπὸν εἶναι ὅτι ὁ Ῥωσικὸς πόλεμος, μάλιστα τὰ ἐν ἔτει 1829 κατορθώματα τοῦ Ῥωσικοῦ στρατοῦ καὶ ἡ ἐπιστέφασα αὐτὰ συνθήκη τῆς Ἀδριανουπόλεως ἠνάγκασαν τὴν Ὀθωμανικὴν κυβερνήσιν νὰ ἀναγνωρίσῃ τελευταῖον ὅτι ἐπραξε τὸ ἐν Λονδίνῳ συμβούλιον ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος καὶ νὰ συμπράξῃ εἰς τὰ πρὸς ἐκτελέσιν ἀπαιτούμενα. Ἀν λέγομεν ὅτι ὁ Ῥωσικὸς πόλεμος ἐγένετο ἐπὶ μόνῳ τούτῳ τῷ σκοπῷ· ἀλλὰ μὴ λησμονήσωμεν ὅτι τὸ Ἀγγλικὸν ὑπουργεῖον ἐθεώρησεν ὡς δυστύχημα τὴν ἐν Πύλῳ ναυμαχίαν· τοῦτο δὲν ἐμποδίζει τοῦ νὰ λέγωμεν ὅτι ὀφείλομεν εὐγνωμοσύνην εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἕνεκα τῆς ἐν Πύλῳ ναυμαχίας, ἀφορῶντες εἰς τὰ σωτήρια ἀποτελέσματα τοῦ γεγονότος τούτου· πῶς ἄρα νὰ μὴν εἰπώμεν ὅτι ὀφείλομεν εὐγνωμοσύνην εἰς τὴν Ῥωσίαν ἕνεκα τῶν σωτηρίων ἀποτελεσμάτων τοῦ κατὰ τῆς Τουρκίας πολέμου αὐτῆς;

Καὶ ταῦτα μὲν λέγομεν ἡμεῖς· ὁ δὲ περιφανὴς Klüber, ὁ δοκιμώτερος τῶν νεωτέρων συγγραφέων τοῦ διεθνούς δικαίου, εἶναι πολὺ ῥητότερος καὶ ἐμφαντικώτερος. Ἐν τῇ πραγματικῇ αὐτοῦ ἱστορίᾳ τῆς ἐθνικῆς καὶ πολιτικῆς ἀναγεννήσεως τῆς Ἑλλάδος, ἥτις πλείστην ἔχει ἀξίαν ὡς πρὸς τὸ μέρος τῶν διπλωματικῶν πραγματεύσεων, ὁ Klüber λέγει, ἐν σελ. 288—290, τὰ ἑξῆς·

«Ἡ Ὑψ. Πύλη δὲν εἶχε δώσει ἐπὶ τὴν συγκατάθεσιν αὐτῆς εἰς τὰς προμνημονευθείας συνδιαλλακτικὰς πράξεις τῆς Ἀγγλίας, τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ῥωσίας. Ἐπὶ τῇ ἀπαιτήσει τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Ῥωσίας παρέσχεν ἡ Τουρκία τὴν συγκατάθεσιν ἐκείνην ἐν τῇ κατὰ τὴν Ἀδριανούπολιν, πρὸς τὴν Ῥωσίαν, τῇ 2 (14) Σεπτεμβρίου 1829, συνομολογηθείσῃ εἰρήνῃ. Τὸ 10 ἄρθρον τῆς συνθήκης ταύτης διαλαμβάνει ὅτι ἡ Ὑψ. Πύλη, δηλοῦσα τὴν πλήρη αὐτῆς συγκατάθεσιν εἰς τοὺς ὁρισμοὺς τῆς ἀπὸ 24 Ἰουνίου (6 Ἰουλίου) 1827, ἐν Λονδίνῳ συνομολογηθείσης μεταξὺ Ῥωσίας, Μεγάλης Βρετανίας καὶ Γαλλίας συνθήκης, παραδέχεται ἐπίσης τὸ πρωτόκολλον τῆς 10 (22) Μαρτίου 1829, τὸ γινόμενον ἐκ συμφώνου ὑπὸ τῶν αὐτῶν δυνάμεων ἐπὶ τῇ βάσει τῆς προμνημονευθείσης συνθήκης καὶ περιέχον τὰς περὶ τῆς ὀριστικῆς αὐτῆς ἐκτελέσεως λεπτομερείας.»

« Συγχρόνως διὰ τοῦ αὐτοῦ ἁρθροῦ ἡ Ὑψ. Πύλη ὑπεχρεώθη ἅμα μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῆς εἰρήνης ταύτης νὰ διορίσῃ πληρεξουσίου, τοὺς διαπραγματευομένους μετὰ τῶν πληρεξουσίων τῶν τριῶν δυνάμεων.

τάμεων περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν προκαταρκτικῶν ὁρισμῶν καὶ συνδιαλλαγῶν. »

« Εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ ὁμολογήσῃ τις ὅτι ἡ Ῥωσία, ἀφοῦ ἀπεσπάρθη ἅπαξ, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς ἀνθρωπότητος, ἀπὸ τῶν δεσμῶν τῆς ἰσῆς συμμαχίας καὶ ἐπαυσεν ἐνδίδουσα, ὡς πρότερον, εἰς τὴν ἀνθελληνικὴν πολιτικὴν, προσήνεγκε τῇ Ἑλλάδι μεγίστην ὑπηρεσίαν, οὐ μόνον διότι . . . ἀλλὰ καὶ διότι διὰ τοῦ ξίφους τῶν νικηφόρων αὐτῆς στρατῶν ἐκοψε τοὺς κόμβους τῆς διπλωματίας ἐκείνης, ἥτις, διὰ δυσπιστίας καὶ ἰδιοτελείας, περιπλέκει μᾶλλον ἢ διαλύει συντόμως, ἀπλῶς καὶ ἀφ' ὀφθαλμοῦ πάσαν ὥπως οὖν δυσχερῆ ὑπόθεσιν. — Ὁ αὐτοκράτωρ Νικόλαος, νικηφόρος πρῶτον ἐν τῷ πεδίῳ τῆς μάχης, παραστάς ἐπειτα ὡς διαιτητὴς εἰς τὴν ἐν Ἀδριανουπόλει εἰρήνην, εἰσήγαγε τὴν Ἑλλάδα εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν πολιτικὴν καὶ διηκούσας τὴν ὑπὸ τῆς τριπλῆς συμμαχίας ἰδρυσιν ἐντίμου καὶ ἀσφαλούς δημοσίας τάξεως ἐν τῇ πολιτείᾳ ἐκείνῃ, ἥτις ἐνηπίαζεν ἔτι καὶ μόλις ἤρχισε λαμβάνουσα ἀμφίβολόν τινα ὑπόστασιν. Ἡ Ῥωσικὴ κυβερνήσις ἐκτίμητο διὰ τοῦτον δικαίωμα ἀναμνηστέον εἰς τὴν αἰωνίαν τῶν Ἑλλήνων εὐγνωμοσύνην, εἰς τὴν ἐνδοξὸν ἐπιδοκιμασίαν τοῦ πολιτισμένου κόσμου, εἰς τὴν αἰδίον τῆς ἱστορίας μνήμην. »

« Αἱ κυβερνήσεις τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ἀγγλίας εἶδον μὲ δυσἀρέσκειαν τὴν Ῥωσίαν μονομερῶς, ἐν τῇ εἰρήνῃ τῆς Ἀδριανουπόλεως, ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων συνθηκολογήσαντες ἀλλὰ παρεμύθησαν αὐτὰς ἡ τοῦ πρέσβειος τῆς Ῥωσίας διαβεβαίωσις, ὅτι διὰ τοῦτου ἡ δύναμις αὕτη οὐδαμῶς προετίθετο νὰ παραβιάσῃ τὴν ἐνέργειαν τοῦ ἐν Λονδίνῳ συνεδρίου. Διὰ τὸ ἀσφαλισθῶσι δὲ κατὰ τοῦτο, ἐπεθύμησαν νὰ λάβωσι καὶ αὐταὶ ἀμελλητί παρὰ τῆς Πόρτας δηλώσιν ὁμοίαν τῇ ἐν τῇ εἰρήνῃ περιληφθείσῃ. »

« Ἡ Ὑψ. Πύλη μάλιστα καθυπεβλήθη ὡς πρὸς αὐτὰς εἰς ὑποχρέωσιν ἔτι ἐκτενεστέραν, διότι ἐν τῇ πρὸς τοὺς πρέσβεις τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ἀγγλίας δηλώσει, τῆς 9 (21) Σεπτεμβρίου, λέγει ὅτι, παραδεχθεῖσα ἤδη τὴν ἐν Λονδίνῳ συνθήκην, ἐπὶ σκετὰ καὶ ὑποχρεοῦται προσέτι εἰς τὰς τρεῖς Δυνάμεις αἵτινες ὑπέγραψαν τὴν συνθήκην ταύτην, νὰ συναϊρέσθῃ εἰς πᾶν ὅ,τι τὸ ἐν Λονδίνῳ συνέδριον ἤθελε πράξει πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῆς. »

Καὶ ἐν ὑποσημειώσει ὁ Klüber ἐπιφέρει τὰ ἑξῆς. « Ἐπειδὴ ἡ δηλώσις αὕτη ἀναφέρεται, καθ' ὅλα το φαινόμενα, εἰς τοὺς ὁρισμούς τῆς ἐν Ἀδριανουπόλει εἰρήνης, αὕτη δὲ συνωμολογήθη τὴν 2 (14) Σεπτεμβρίου, ἡ ἡμερομηνία τῆς 9 Σεπτεμβρίου εἶναι πιθανῶς ἐσφαλμένη καὶ ἡ ἀνάγεται εἰς μεταγενέστερόν τινα μῆνα ἢ ἐλογίσθη κατὰ τὸ παλαιὸν ἔτος. »

Ὡς κατὰ τὸν Klüber ἡ πρὸς τοὺς πρέσβεις τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γαλλίας δηλώσις εἶναι μεταγενεστέρα τῆς ἐν Ἀδριανουπόλει συνθήκης, ἀν καὶ, κατὰ τὰ ἀνωτέρω παρ' ἡμῶν ἐκτεθέντα, ἀληθῶς εἰπεῖν, ἦναι ἀδιάφορον καὶ προγενεστέρα ἂν θεωρηθῇ.

ΠΡΟΣΑΛΛΙΑ.

Τοῦ Πρυτάνεως Π. Ἀργυροπούλου κατὰ τὴν ἀναγόμεναιν τεσσάρων διδακτῶν τῆς ἱατρικῆς Σχολῆς, Κ. Γεωργαντιᾶ. κ. τ. λ.

—ο—

Ἐν τῇ κοινωνίᾳ οὐδεὶς ἀπομονοῦται· ἅπαντες συνεχόμεθα μὲ δεσμούς κοινωνικῆς ἀλληλεγγύης, ἅπαντες ἔχομεν καθήκοντα πρὸς ἀλλήλους, ἀλλὰ πρὸ πάντων πρὸς τὴν κοινὴν μητέρα τὴν πολιτείαν. Τὰ καθήκοντα ταῦτα πληθύνονται καὶ μεγαλύνονται καθόσον καὶ ἡ θέσις ἐκάστου πολίτου ἀνυψοῦται. Ἐν πολιτείᾳ πρὸς ἰσότητά κατεσκευασμένη, ἡ παιδεία καὶ ἡ ἀρετὴ πρέπει νὰ ὦσι τὰ μόνα τῆς ὑπεροχῆς γνωρίσματα· παρ' ἡμῖν δὲ κεῖται, φίλοι ἀκαδημαϊκοὶ συμπολίται, ν' ἀποκτήσατε τὴν ὑπεροχὴν ταύτην ὁρμώμενοι ἀπὸ τὰς ἐνυπαρχούσας γνώσεις, φιλοπόνως ταύτας πολυπλασιαζόντες, καὶ μεταχειριζόμενοι αὐτάς ὄχι μόνον ὡς μέσον πορισμοῦ, ἀλλ' ὡς ὄργανον εὐποιίας πρὸς τοὺς δυστυχοῦντας, καὶ ὡς ἐλαττήριον δημοσίου πρὸς τὸ κράτος χρησιμότητος.

Οἱ ἱατροὶ ἔχουσι πολλὰ καὶ ποικίλα πρὸς τὸ κράτος καθήκοντα, καὶ περὶ αὐτὰ σκοπεύομεν νὰ ἐνδιατρήσωμεν ἐπὶ μικρὸν παραινοῦντες τὴν ἀπαρμειωτον αὐτῶν διατήρησιν.

Εἰσερχόμενός τις εἰς τὸν δῆμον, πρώτῃν διοικητικὴν τοῦ κράτους μονάδα, βλέπει αὐτὸν ὥπλισμένον μὲ τὸ δικαίωμα τῆς ἀτυνομίας, κύριον σκοπὸν προτιθέμενον νὰ ἀποσπῇ ὅλα τὰ δεινὰ τὰ ὅποια ἐνσκήπτουσιν εἰς τὴν κοινωνίαν. Ποῖα δὲ δεινὰ εἶναι τόσον φθοροποιὰ παρὰ τὴν μόλυνσιν τοῦ ὁποῖου ἀναπνέομεν αἶρος, παρὰ τὴν νόθευσιν τῶν ἐδωδύμων δι' ὧν τρεφόμεθα, παρὰ τὴν ἐνοίκισιν ἐντὸς πνιγρῶν καὶ νηνεμῶν συνοικιῶν ἐντὸς τῶν ὑποίων συνδιαίτωνται ἡ πενία μετὰ νόσων τηξυμελῶν, παρὰ τὴν ἐμφώλευσιν νοσηρῶν ἐπιτηδευμάτων ἐντὸς τῶν κωμῶν καὶ τῶν πόλεων, παρὰ τὴν πολυειδῆ ἀκαθαρσίαν, σημειὸν ἀλάθαστον βαρβαρότητος ἀσχημίζον τὰς πόλεις καὶ τοὺς πολίτας, καὶ διαχέον μιάσματα γόνιμα ἐνδύμων καὶ ἐπιδήμων ἀσθενειῶν; Ἐντὸς τῶν νόμων μας ὑπάρχουσι πολυπληθεῖς κανόνες σκοπεύοντες νὰ προλάβωσιν ὅλα τὰ δυστυχήματα ταῦτα. Ἡ φιλανθρωπία τῶν νουμένων κυβερνήσεων καθήμεραν δημιουργεῖ νέους τοιαύτους κανόνας, εὐποιῶσα τὰς πτωχὰς τάξεις τῶν πολιτῶν, καὶ μεριμνῶσα περὶ τῆς περιθάλψεως αὐτῶν καθ' ὅλας τὰς ἡλικίας τοῦ βίου, καὶ ἰδίως καθ' ὃν καιρὸν ἐπιβαρύνονται αὐταὶ ἀπὸ νόσους. Πῶς ἄλλως δημιουργοῦνται οἱ κανόνες οὗτοι παρὰ διὰ τῆς συνδρομῆς τῆς ἱατρικῆς ἐπιστήμης; πῶς θέλουσι παύσει τοῦ νὰ μόνωσιν ἀνεκτέλεστοι παρὰ διὰ τῆς συνεργείας τῶν ἱατρῶν, ἀλλ' ἱατρῶν, ἀδωρολήπτων, ἀφωσιωμένων εἰς τὰ γοῆν των, καὶ καταδεικνυόντων καὶ ἰδιωτικῶς καὶ δημοσίως τοὺς κινδύνους τῆς δημοσίου υἱείας, καὶ ἐφορευόντων τῆς διοικήσεως τῶν σωμάτων τὰ ὅποια